

**ОБГРУНТУВАННЯ КРИТЕРІЇВ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ
КОРСЕТНИХ ВИРОБІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ**

Київський національний університет технологій і дизайну, Україна

Стаття присвячена дослідженню актуальної проблеми гармонізації експлуатаційних та естетичних характеристик бюстгальтерів для жінок, що годують грудьми. З метою більш повного задоволення потреб такої специфічної групи споживачів визначено основні критерії дизайн-проектуювання авторської колекції таких виробів, а також окреслено перспективні напрями подальших досліджень у сфері вдосконалення художньо-композиційних характеристик сучасних моделей корсетних виробів спеціального призначення.

Постановка проблеми. З другої половини ХХ століття демонстрація оточенню спідньої білизни стає нормою, а її проектування – окремою сферою діяльності дизайнерів. Сучасним трендом стало навіть використання спідньої білизни у композиційних рішеннях вечірнього жіночого костюма (відповідну концепцію запропонувала французький дизайнер Шанталь Томас). На тлі пропагування переваг грудного вигодовування немовлят сформувався тренд і на поєднання функціональності білизни для жінок, що годують грудьми, і сексуальної привабливості відповідних виробів. Утім аналіз опитування жінок, що годують грудьми, свідчить про те, що саме зовнішній вигляд виробів не задовольняє споживача, а виробник не враховує всіх необхідних ергономічних особливостей даного асортименту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження психологічного та фізіологічного стану вагітних та жінок, що годують грудьми, набули значної актуальності протягом останніх двадцяти років. Найбільш широко розглянуто такі проблеми, як болі в спині й напруга у плечах, шиї, руках та зап'ясті під час грудного вигодовування [1]. Частота грудного вигодовування змінюється залежно від віку дитини. Матері не завжди можуть контролювати час та місце грудного вигодовування.

В публікації Рюрдана та Вамбаха йдеться про виникнення відчуття напруженості та втоми при грудному вигодовуванні, та залежність обсягу грудного молока та частоти грудного вигодовування від жіночого організму та віку дитини [2]. Дизайнери Чой та Кім сконцентрували свої зусилля на питаннях зручного способу доступу до грудних залоз у бюстгальтері для годування та забезпеченні виробами підтримки грудей [3].

Однак естетичний аспект дизайну бюстгальтерів для жінок, що годують грудьми, залишається недостатньо проаналізованим.

Формулювання цілей та завдання статті. Мета даної роботи полягає в обґрунтуванні естетичних та ергономічних критеріїв проектування бюстгальтерів особливого призначення для використання в дизайні актуальної колекції моделей. Об'єктом даного дослідження є процес створення моделей спідньої жіночої білизни з ергономічними особливостями даного асортиментного ряду, а предметом дослідження є актуальні проектні критерії дизайн-проектування бюстгальтера для жінок, що годують грудьми. Відповідно до мети дослідження визначено такі завдання: провести опитування за спеціально розробленою анкетною для отримання інформації про уподобання і вимоги цільової аудиторії; виокремити основні проектні критерії для розробки комплектів.

Основна частина. Аналіз бібліографічних джерел свідчить про те, що спідня білизна для жінок, котрі годують грудьми, залишається консервативним елементом гардеробу. Її форма та конструкція мало змінюються попри мінливість зовнішніх умов (мода, погода). Водночас можливість використання нових матеріалів, які більше відповідають потребам терморегуляції та гіпоалергенності, часто виступає передумовою для внесення зміни в дизайн таких виробів.

Матеріали для створення комплектів можна поділити на дві групи натуральні та синтетичні. Синтетичні мікрофібри абсолютно безпечні для шкіри, оскільки мають нейтральний рН 5,5. Тканина бюстгальтера передбачає достатню еластичність, яка б дозволила рівномірно збільшуватися в розмірах. При цьому важливо, щоб матеріал, попри здатність до розтягування, був би досить щільним для забезпечення оптимальної підтримки грудей.

Фурнітура для спідньої жіночої білизни повинна відповідати таким вимогам: висока міцність на розрив і достатня еластичність (для зниження обривності на швейних машинах і забезпечення необхідної міцності шва при експлуатації виробів); рівномірність по товщині (також для рівномірного натягу в швейній машині та високоякісного шва); висока стійкість забарвлення до дії світла, погоди, хімчистки та прання; термостійкість.

Проектними особливостями дизайну моделей бюстгальтерів для жінок, що годують грудьми, визначено такі: виріб повинен мати широку спинку з метою забезпечення більшої фіксації грудей; його конструкція має бути максимально закритою та мати форму рівнобедреного трикутника з мінімальною кількістю швів; бретелі в бюстгальтері мають бути зручними, бажано з гумкою на стороні спини та широкими, щоб забезпечувати максимальну підтримку; чашка бюстгальтера повинна бути м'якою, без грубих швів та передбачати можливість збільшення. У сучасних моделях для виготовлення чашок часто застосовується спеціально розроблена для цього виду білизни мікрофібра. Застібка

бюстгальтера повинна мати шість гачків, щоб в потрібний момент можна було розширити або звузити простір для діафрагми. В районі плеча бретель повинна бути оброблена з внутрішньої сторони тканиною, щоб не тиснути на тіло. У бюстгальтерах для годування повинна бути материнська кліпса, яка відкривається легким рухом двох пальців однієї руки. Це забезпечить швидкий доступ до грудей. На підставі узагальненої інформації визначено основні критерії для бюстгальтера, який би відповідав потребам цільової групи споживачів (табл. 1).

Таблиця 1.

Проектні критерії дизайн-проекування бюстгальтерів для годування грудьми

Проектні критерії	Опис та призначення
<i>Зручність використання</i>	
Легкий доступ до молочної залози	Застібки та шви повинні бути функціонально продумані та легкі у використанні. Можливість доступу до молочної залози використовуючи лише одну руку. Максимальне прискорення процесу.
Функціональність виробу має бути максимально проста та зрозуміла у використанні	Матері повинні мати можливість одразу розуміти особливості конструкції. Якщо бюстгальтер має декілька конструктивних особливостей, кожна має бути помітна та зрозуміла.
Особливості виробу мають бути простими	Різноманітні застібки повинні мати мінімальну кількість компонентів, для більш легкого використання.
<i>Фурнітура</i>	
Якість фурнітури	Фурнітура повинна мати високу стійкість забарвлення до дії світла, погоди, до хімічтстки, прання. Термостійкість та висока міцність фурнітури.
Особливості бретелі	Бретелі повинні бути зручними, бажано з гумкою на стороні спини. В районі плеча бретель повинна бути оброблена з внутрішньої сторони тканиною, щоб не тиснути на тіло і не віджимати шкіру.
<i>Комфорт і матеріали</i>	
Матеріали не повинні приносити дискомфорт	Матеріали не мають викликати тертя та подразнення.
Здатність пристосуватися до зміни розміру	Деталі мають бути виготовлені з еластичних матеріалів, адже протягом певного часу грудна залоза здатна змінюватися у розмірі.
Виріб не має стискати	Виріб має бути правильно підібраним

груди	відповідно до розмірів конкретної фігури.
Взаємодія оздоблювальних елементів з дитиною	Оздоблювальні елементи не мають заважати дитині чи матері під час годування.
Здатність фіксувати грудну клітину	З метою забезпечення більшої фіксації грудей, бюстгальтер повинен мати широку «спинку».
Особливості чашки виробу	Чашки повинні бути м'якими, еластичними та максимально охоплювати грудну залозу. Формоутворювальні шви також мають бути еластичними.
<i>Взаємодія функціонально-конструктивних елементів</i>	
Елементи бюстгальтера повинні взаємодіяти	Елементи бюстгальтера не повинні заважати один одному під час використання.
Бюстгальтер не повинен заважати матері	Бюстгальтер повинен дозволяти матері бачити дитину під час годування без зайвих зусиль.
<i>Легкість догляду</i>	
Підтримування чистоти виробу між годуванням	Можливість використання спеціальних вкладишів, які вбирають рідину.
Особливості під час прання	Бюстгальтер має бути виготовлений з якісних матеріалів, які не змінюють свою форму, фактуру та колір через часте прання. Виріб має швидко сохнути.
<i>Естетичні особливості</i>	
Дизайн бюстгальтера	Виріб має виглядати привабливо з естетичної точки зору та задовольняти споживача.
Колір базових комплектів	Виконання базових моделей в чорному, білому та бежевому кольорі.
Розташування декоративних елементів	Декоративні елементи можуть розташовуватися по всьому виробу, або окремо на чашках чи спинці.
Різновид елементів декору	Використання мережива різноманітних фактур та кольорів. Використання вишивки та оздоблення бісером. Поєднання різноманітних кольорів у комплектів для створення візуальних ефектів.
Бюстгальтер - трансформер	Можливість зміни форми бюстгальтера з утворенням повноцінного виробу другого шару.

В рамках даного дослідження передбачається створення колекції, яка заохочуватиме споживачів шляхом врахування їх основних вимог. З цією метою було проведено відповідне анкетування жінок, що годують грудьми. Отримані відомості склали методологічну базу для проведення морфологічного та системно-структурного аналізів, результатом чого стало виокремлення основних параметрів для подальшого дизайн-проекування колекції.

Висновки. Форма та конструкція бюстгальтерів для жінок, котрі годують грудьми, залишається консервативним елементом гардеробу, що виступає чинником певного естетичного невдоволення споживачів цієї групи товарів. Анкетування жінок, що годують грудьми, доводить існування попиту на естетичні зміни у таких виробках, а отримані результати їх опитування є основою для розробки колекції з використанням морфологічного та системно-структурного аналізу. Результатом дослідження також стала систематизація естетичних та ергономічних вимог до проектування бюстгальтерів для жінок, що годують грудьми. На основі проведених досліджень вдосконалено художньо-композиційні характеристики сучасних моделей спідньої жіночої білизни.

Перспективи подальших досліджень. Анкетне опитування споживачів, яке проводилось з метою визначення головних вимог до асортиментної групи, проблем наявного модельного ряду виробів та очікуваннями, продемонструвало, що більшість жінок не задоволена представленими в магазинах моделями, хотіли би бачити кращий дизайн виробів та відповідність форм й конструкцій до особливостей статури.

Відтак, актуальним є подальший пошук дизайнерами шляхів поєднання художньо-композиційних та ергономічно-експлуатаційних характеристик бюстгальтерів для жінок, що годують грудьми. Перспективними вважаються напрями роботи щодо орієнтування виробників на випуск бактеріостатичних матеріалів та якісної фурнітури, яка не сковуватиме рух та витримуватиме експлуатаційне навантаження, а також дизайн-проекування конструкції чашки бюстгальтера, декоративних елементів та кольорових рішень. Крім того, антропологічні трансформації розміру і форми грудної клітини жінок в період лактації також потребують уточнення промислової класифікації розмірних груп бюстгальтерів для розробки найбільш вдалих екземплярів для відповідної групи споживачів.

Література

1. Gjerdingen D. K. Changes in women's physical health during the first postpartum year / D. K. Gjerdingen, D. G. Froberg, K. M. Chaloner, P. M. McGovern // Archives of Family Medicine. – 1993. – Vol. 2, No. 3. – P.277.
2. Riordan J. Breastfeeding and human lactation. / J. Riordan, K. Wambach – Sudbury, Massachusetts: Jones & Bartlett Learning, 2015. – 966 p.

3. Jeon, J. Desirable slitted area on maternity-wear for easy breastfeeding. / J. Jeon, Y. Kim // Journal of the Korean Society of Clothing and Textile. – 2000. – Vol. 24, No. 2. – p.141- 151.

ОБОСНОВАНИЕ КРИТЕРИЕВ ДИЗАЙН-ПРОЕКТИРОВАНИЯ КОРСЕТНЫХ ИЗДЕЛИЙ СПЕЦИАЛЬНОГО НАЗНАЧЕНИЯ

Давиденко И. В., Подобная А. Д.

Статья посвящена исследованию актуальной проблемы гармонизации эксплуатационных и эстетических характеристик бюстгалтеров для кормящих грудью. С целью более полного удовлетворения потребностей такой специфической группы потребителей определены основные критерии дизайн-проектирования авторской коллекции таких изделий, а также обозначены перспективные направления дальнейших исследований в области совершенствования художественно-композиционных характеристик современных моделей корсетных изделий специального назначения.

JUSTIFICATION OF DESIGN CRITERIA FOR DESIGNING OF CORSET PRODUCTS FOR SPECIAL PURPOSES

Davydenko I.V., Podobna A. D.

The article is devoted to the research of the actual problem of harmonization of operational and aesthetic characteristics of bras for breastfeeding women. In order to better meet the needs of such a specific group of consumers, the main design criteria for the author's collection of such products have been identified, and promising areas for further research in the field of improving the artistic and compositional characteristics of modern models of corset products for special purposes have been identified.